

Sygn. akt VIII U 2769/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2019r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 10 września 2018r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. P. prawo do emerytury, poczynając od dnia 1 sierpnia 2018r.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 2769/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 10 września 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu A. P. (P.) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony nie udowodnił na dzień

1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 5 lat, 10 miesięcy i 27 dni.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, po uprzednim zaliczeniu do takiej pracy całego okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w latach 1976 – 1991r., a także w Zakładach (...) w B. od 10 lutego 1997r. do 30 kwietnia 1997r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy dodał, że nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w R. od 27 października 1982r. do 30 września 1991r. z uwagi na brak świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach oraz okresu od 10 lutego 1997r. do 30 kwietnia 1997r. z uwagi na brak przedłożenia oryginału świadectwa pracy w warunkach szczególnych z 3 kwietnia 2003r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

ubezpieczony A. P. (...) ukończył 60 lat życia.

Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Wniosek o przyznanie prawa do emerytury ubezpieczony złożył 31 sierpnia 2018r.

i został on rozpoznany decyzją zaskarżoną omówioną na wstępie.

Ubezpieczony od 9 września 1976r. do 30 września 1991r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...)

na stanowiskach: pomocnika maszynisty, operatora sprzętu budowlanego, maszynisty żurawi samojezdnych.

Przedsiębiorstwo zajmowało się usługami na rzecz hutnictwa w postaci remontów pieców hutniczych w hutach na terenie całej Polski. Ubezpieczony jeździł z brygadami remontowymi po całym kraju. Remont takiego pieca odbywał się, gdy prowadzony był ciąg produkcyjny w hutach, pracowały inne piece, chodziły suwnice, odlewano formy, wyciągano żużel. Był tam wielki hałas, zapylenie i wysoka temperatura. Remont jednego pieca trwał 30, czy też 60 dni. Ubezpieczony początkowo pracował jako pomocnik maszynisty koparki. Był wówczas przyuczony do pracy operatora i samodzielnie nie mógł być operatorem urządzenia, chyba że operator nadzorował jego pracę. Następnie, po zdobyciu uprawnień operatora koparki, ubezpieczony obsługiwał koparkę gaśnicową amerykańskiej marki G., a dwa lata przez odejściem z Przedsiębiorstwa obsługiwał także żurawia samojezdnego. Ubezpieczony wchodził w skład brygady remontowo – budowlanej, która była odpowiedzialna za pierwszy etap remontów pieców. Koparkami wpierv usuwano żużel z pieca zanim był remontowany. Temperatura żużla nie mogła przekraczać 100 stopni, a zdarzało się, że wyciągano żużel o temperaturze 600 – 800 stopni. Następnie piec hutniczy burzyło się materiałami wybuchowymi i potem przy użyciu koparek trzeba było wysprzątać gruz. Po uprzątnięciu terenu do pracy przystępowali murarze, a ubezpieczony wraz z brygadą jeździł do innych hut. Jako operator żurawia ubezpieczony także wykonywał prace przy piecach hutniczych i tym żurawiem wyciągał i transportował ciężkie elementy.

Prace taką ubezpieczony świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z jej tytułu przysługiwał mu dodatkowy urlop, zupy regeneracyjne.

Razem z ubezpieczonym pracowali w tym czasie M. B. i M. K..

W okresie od 10 lutego 1997r. do 30 kwietnia 1997r. ubezpieczony był zatrudniony w Zakładach (...) Sp. z o.o. w upadłości w B. na stanowisku operatora żurawia samojezdnego.

W aktach osobowych ubezpieczonego znajduje się oryginał świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 3 kwietnia 2003r., z którego wynika, że w ww. okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe na stanowisku operatora żurawia samojezdnego, wymienionym w wykazie A dziale VIII poz.1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego dotyczących jego zatrudnienia w 1997r., świadectwa pracy M. B. i M. K., książeczki uprawnień maszynisty ciężkich maszyn budowlanych, zeznań świadków M. B., M. K. oraz zeznań ubezpieczonego/.

Sąd zważył, co następuje:

odwołanie ubezpieczonego A. P. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1270) ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj. 1 stycznia 1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 1 stycznia 1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 1 stycznia 1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W świetle utrwalonego orzecznictwa sądowego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska tylko rodzaj rzeczywiście powierzonej pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 26 czerwca 2015r. sygn. akt III AUa 168/15 LEX nr 1761793).

Ubezpieczony A. P. wiek emerytalny 60 lat ukończył

(...), na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a konkretnie czy istnieją podstawy zaliczenia do takiej pracy całego zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w latach 1976 – 1991 oraz w Zakładach (...) w B. od 10 lutego 1997r. do 30 kwietnia 1997r.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 9 września 1976r. do 30 września 1991r. (15 lat, 22 dni) faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych, o jakiej mowa w wykazie A dziale XIV poz.25: „ Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ”.

Ubezpieczony jako pomocnik operatora koperki, operator koparki i operator żurawia samojezdnego pracował przy remontach pieców hutniczych. Ubezpieczony wykonywał pracę przy remoncie danego pieca, gdy równocześnie prowadzony był ciąg produkcyjny w hutach, pracowały inne piece, chodziły suwnice, odlewano formy, wyciągano żużel itp., a więc świadczył swoją pracę na oddziałach będących w ruchu, gdzie jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie A, dziale VIII – „ W hutnictwie i przemyśle metalowym ”.

Za takim przyjęciem przemawiają zgodne, logiczne i przekonujące zeznania świadków - byłych współpracowników ubezpieczonego oraz ubezpieczonego, a także korespondująca z nimi dokumentacja.

Wypada w tym miejscu dodać, że zdaniem Sądu brak było podstaw do zaliczenia ww. spornego okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych wymienionej w wykazie A dziale V poz. 3: „ Prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych ”, w tym całego okresu uwzględnionego do takiej pracy przez organ rentowy, to jest od 9 września 1976r. do października 1982r. na podstawie przedłożonego przez ubezpieczonego świadectwa wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia z 1982r., gdyż bez wątpienia nie było podstaw do uwzględniania jako takiej pracy zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku pomocnika maszynisty, kiedy to ubezpieczony nie pracował jako operator koparki, lecz przysposabiał do takiej pracy.

Zaznaczyć należy, że świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., stanowiący dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte

w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych

w nim faktów, jak i do prawidłowości przywołanej podstawy prawnej. Zatem dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, ani też treść świadectwa pracy, ale tylko wykazanie,

że wykonywana przez niego praca miała charakter pracy w szczególnych warunkach. Zatem istnienie stosownego świadectwa lub jego brak nie wywołuje skutków materialnoprawnych. Świadectwo służy wyłącznie do celów dowodowych, zaś jego pozytywna treść może być skutecznie zakwestionowana w postępowaniu sądowym.

W ocenie Sądu do pracy w warunkach szczególnych należy natomiast zaliczyć okres zatrudnienia ubezpieczonego od 10 lutego 1997r. do 30 kwietnia 1997r. w Zakładach (...) Sp. z o.o. w upadłości w B. na stanowisku operatora żurawia samojezdnego – wykaz A dzial VIII poz.1, a to na podstawie znajdującego się w aktach osobowych oryginału świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 3 kwietnia 2003r.

Po uwzględnieniu do pracy w warunkach szczególnych już tylko pierwszego

z okresów spornych, to jest zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w latach 1976 – 1991 ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15- letnim okresem takiej pracy, a tym samym spełnia łącznie wszystkie konieczne przesłanki do przyznania mu dochodzonego świadczenia.

Zajmując takie stanowisko Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 sierpnia 2018r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku (art.129 ust.1 ustawy emerytalnej).

(-) SSO Grzegorz Tyrka